

Zorg voor overzicht en instructies voor uw nabestaanden.

Niet is vervelender dan na het overlijden van een dierbare in zijn/haar administratie te zoeken. Daarom is het handig een kort overzicht te maken (bv. worddocument met wachtwoord dat bekend is bij nabestaanden) met instructies en informatie.

Leg dit document bij de papieren van de uitvaartverzekeraar of laatste wilsbeschikking. Neem in elk geval het volgende op:

1. Overzicht bankrekeningen, zo nodig met toelichting
2. Overzicht automatische betalingen en periodieke overmakingen (denk aan abonnementen e.d.)
3. Overzicht hypotheke en geldleningen
4. Instructie internetbankieren en wachtwoorden (of plaats waar deze te vinden zijn)
5. Overzicht verzekeringen en pensioenuitkeerders
6. Adreslijst privé-adressen of verwijzing daarnaar bv. in pc
7. De invulling en wensen t.b.v. de uitvaart. Denk aan soort muziek, kleur kist, begraven of cremen (voor zover dat bij de nabestaanden twijfels kan oproepen) en andere wensen na overlijden
8. Plaats waar testamenten en eigendomsstukken (huis, auto etc.) liggen
9. Plaats waar de belastinginformatie is opgeslagen (digitaal en/of papier, DigiD)
10. Aangeven of er een donorcodicil is en/of euthanasieverklaring
11. Overige belangrijke informatie

Neem een **en/of** bankrekening (alleen met partner, niet met anderen bijvoorbeeld kinderen, bij een scheiding heeft de scheidende partij namelijk recht op de helft van uw bankrekening).

Wanneer één van de partners overlijdt worden de banktegoeden op zijn/haar naam bevroren. De overblijvende partner kan dan vaak niet meer bij het geld. Pas als de bank een Verklaring van Erfrecht, opgesteld door een notaris, heeft ontvangen kunnen de erfgenamen weer bij de bankrekeningen komen. Dit duurt meerdere weken. Indien u een "en/of" rekening op beider naam heeft of opent blijft het geld dat daar op staat in elk geval bereikbaar. Overleg met uw bank of een Verklaring van Erfrecht nodig is. Soms kan worden volstaan met een kopie van het laatste testament en een Uittrekstel uit het Testamenten Register. Gratis aan te vragen bij: Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie, Afdeling Centraal Testamenten Register, Postbus 19398, 2500 CJ Den Haag.

Wanneer een testament?

Wanneer iemand overlijdt zonder testament, regelt het Burgerlijk Wetboek wie de erfgenamen zijn. Alleen de echtgenoot/geregistreerd partner of bloedverwanten erven. Stiefkinderen, schoonkinderen e.d. erven niet. Als de overledene was gehuwd in gemeenschap van goederen en er geen testament is gemaakt, is de helft van het gemeenschappelijke bezit voor de langstlevende echtgenoot. Van de andere helft van het gemeenschappelijke bezit (de nalatenschap) erven zowel de langstlevende echtgenoot als de kinderen ieder een gelijk deel.

Heeft u wel een testament (let op alleen geldig indien vastgelegd bij een notaris) dan kunt u afwijken van de regels van het Burgerlijk Wetboek. Zo kunt u aangeven of een stiefkind wordt behandeld als eigen kind of schenken aan andere familieleden of (goede) doelen. U kunt ook aangetrouwde familieleden (schoondochters/zonen) uitsluiten zodat bij een eventuele scheiding uw vermogen niet in vreemde handen terecht komt (koude uitsluiting). Tevens kunt u aangeven of één of meerdere erfgenamen een afwijkend bedrag erven. Let op kinderen en kleinkinderen erven altijd hun legitieme portie (dit is de helft van wat ze zonder testament zouden krijgen). Laat een notaris adviseren. Let op notaristarieven verschillen sterk.

Met een aangepast of nieuw testament kunt u successierechten (erfbelasting) uitstellen als één van de partners overlijdt.

Verklaring van erfrecht

U kunt een notaris benaderen voor het opmaken van een verklaring van erfrecht. Deze verklaring hebt u nodig om toegang te krijgen tot de rekeningen van de overledene of om papieren te wijzigen die op naam van de overledene staan.

Schenk aan kinderen

Om later successierechten uit te sparen kunt u overwegen bij leven te schenken aan kinderen en kleinkinderen. U kunt daarvoor ook geblokkeerde rekeningen gebruiken mits deze op naam staan van de ontvanger. Dit mag u vanaf 2010 jaarlijks vrij schenken: (Laat u over de bedragen nog wel goed informeren)

Kind 18-35 jaar **eenmalig** ± € 24.000,- (±€ 50.000,- voor huis of studie)

Kind **per jaar** ± € 5.000,-

Overige (o.a. kleinkinderen) **per jaar** ±€ 2.000,-

Goed doel: onbeperkt

Uw **levensverhaal** wordt vaak blij ontvangen

Voor nabestaanden is het heel fijn om nog iets van de overledene te kunnen nalezen. U kunt uw levensverhaal in Word of ander programma zelf maken. Zet er eventueel een wachtwoord op. Voeg foto's toe en verhalen die minder bekend zijn. U kunt uw verhaal ook inspreken of op video/DVD (laten) opnemen.

Uw biografie kunt u ook door een ervaren journalist laten opnemen en schrijven.

Een DVD met videobeelden kunt u ook laten maken.